

CZY WARTO WYBIELAĆ MALARSTWO?

Katarzyna Jeleń

Czyli o Bielskiej Jesieni 2017 i nie tylko

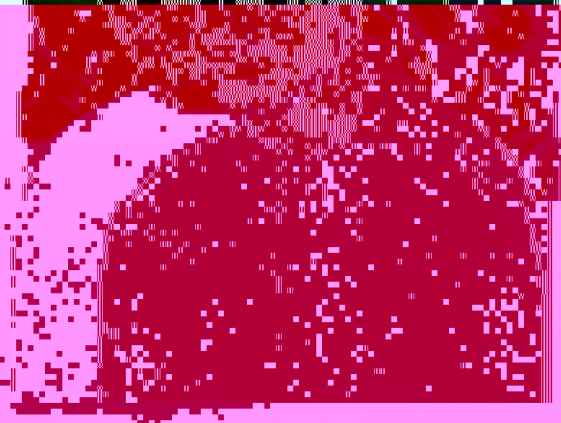
„Gdy spytano mnie jako jurora, czego oczekuję od konkursu malarstwa, pomyślałem o objawieniach (...). Niestety, okazało się, że wśród przystanych na 43. Biennale prac, objawień nie było”¹.

Jerzy Kosatka

Dnia 9 listopada odbyło się otwarcie wystawy 43. Biennale Malarstwa Bielska Jesień 2017, organizowanej przez Galerię Bielską BWA w Bielsku-Białej. W tym samym dniu również zostały wręczone nagrody, w tym Grand Prix Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Prace artystów były wystawione w dwóch blisko położonych od siebie miejscach: tradycyjnie w Galerii BWA oraz w zabytkowym budynku Willa Sixta.

Umieszczenie prac było między innymi podyktowane rekordową ilością zgłoszeń (2989), z których 194 zakwalifikowały się do konkursu głównego. Rozproszenie

pracy artystów było między innymi podyktowane rekordową ilością zgłoszeń (2989), z których 194 zakwalifikowały się do konkursu głównego. Rozproszenie

Umieszczenie prac było między innymi podyktowane rekordową ilością zgłoszeń (2989), z których 194 zakwalifikowały się do konkursu głównego. Rozproszenie

Agnieszka Borkowska

Umieszczenie prac było między innymi podyktowane rekordową ilością zgłoszeń (2989), z których 194 zakwalifikowały się do konkursu głównego. Rozproszenie

Umieszczenie prac było między innymi podyktowane rekordową ilością zgłoszeń (2989), z których 194 zakwalifikowały się do konkursu głównego. Rozproszenie

- ▲
1. Aleksandra Bujnowska, bez
tytułu 1, olej, 2016
▶
2. Małgorzata Rozenau, „Breathe”,
akryl 2016
3. Sebastian Krok, „Mutter”,
tempera, akryl, lakier do podłóg,
2016
▼
Fot. materiały prasowe Galerii
Bielskiej BWA

▲
1. Joanna Kaucz., z cyklu „Zabawy z bronią (1)”, akryl, 2016

◀ 2. Katarzyna Frankowska, „Alma Frankowska Mater lub Kapitolińska”, akryl, 2017

3. Katarzyna Frankowska, „Relacje”, akryl, krzesło, 2017
Fot. materiały prasowe Galerii Bielskiej BWA

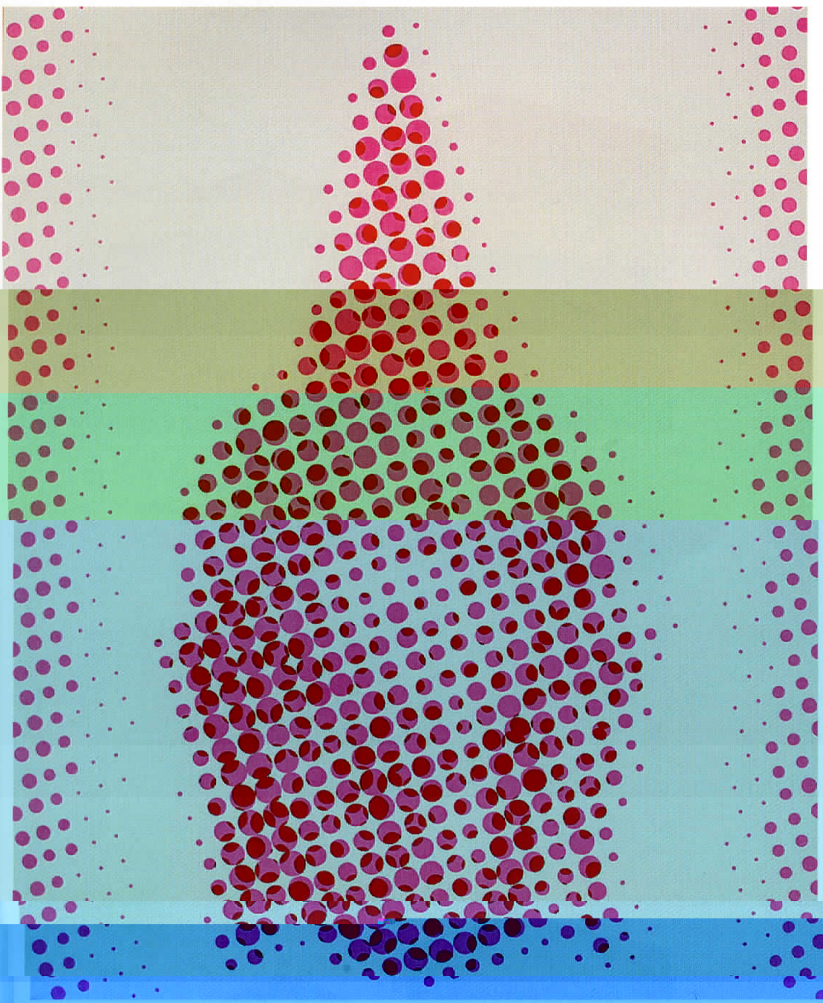

fotografię oraz przetransponował ją na szpitalne prześcieradło pokryte lakierem do podłóg. Stąd pojawia się pytanie, czy powinniśmy krytykować samo przedstawienie utworzone na obrazie, skoro artysta został głównie nagrodzony za „refleksję nad samym medium malarskim...”. A co z artystką Moniką Smyłą, która zwróciła uwagę na to, że „obraz był wytworzeniem” i zobrazowała jeden z punktów regulaminu konkursu? Czy w tym wypadku nie nastąpi głos sprzeciwu wobec identyczności kopii malarskiej oryginalnego dokumentu?

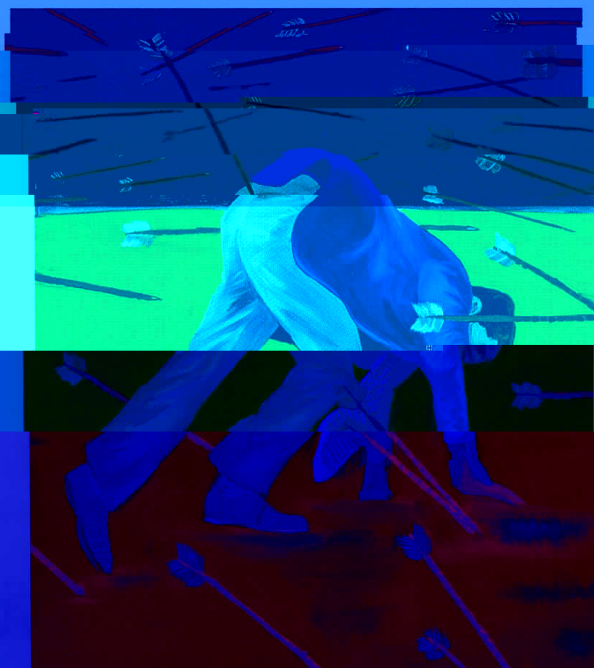

Wieloletni członek Rady Międzynarodowej Nagród

Międzynarodowej Nagrody

▲
1. Małgorzata Szyszkowska, „Bez tytułu”, olej, 2016.
2. Marcin Tas, „Bez tytułu 2”, olej, 2017.
Fot. materiały prasowe Galerii Bielskiej BWA

z okresu dzieciństwa, choćby z gum do żucia. Na wystawie znalazły się obrazy interaktywne, niestety rzadko „używane” przez zwiedzających. Do nieco innej kategorii możemy podporządkować instalacje malarskie. Katarzyna Frankowska zespoita krzesło z obrazem za pomocą sznura przypominającego pępowninę, a Mikołaj Kowalski nakierował laserowy „promień słońca” na swoje wcześniej zamalowane, oceaniczne podłogi.

Chciałoby się skomentować wszystkie prace, lecz tak jak podczas oprowadzania, nie ma na to czasu i miejsca. A szkoda.

Dyskusja obowiązkowa

„Konkursy artystyczne i uczelnie artystyczne są narzędziami tresury artystek i artystów w cyrku kultury. Rezultatem jest alienacja (wyobcowanie) twórców w ich dziełach, alienacja twórców od ich wewnętrznych motywacji twórczych”⁹.

Jerzy Truszkowski

Następnego dnia odbyło się oprowadzanie, podczas którego jury przedstawiło własne interpretacje wybranych prac, prosząc również artystów o krótki komentarz. Dopiero wtedy mogliśmy w całości zrozumieć zamysł twórców, a pewne obrazy, które wydawały się początkowo słabe, ukazywały swoją głębię i ukryte „piękno”. Ba! Nawet jury może się mylić w swojej ocenie. Prace jednego z nagrodzonych artystów - Marka Rachwalika¹⁰ - zostały podsumowane zdaniem: „za pomysłowość i pracowitość w próbach przekładania medium komputerowego na malarstwo”¹¹. Tak samo, artysta trzeźni i poważnie przyjrzyj się, jego muzyka jest potężniejsza „muza”, a mówiąc precyzyjnie muzyka heavymetalowa. W dzisiejszych czasach, jesteśmy już przyzwyczajeni do konceptualnego podejścia do sztuki pojmowanej w kategoriach tradycyjnych. Artyści próbują myśleć i respektować i wychodzić poza malarstwo, co sami zresztą postulowali podczas dyskusji „Pomiędzy malarstwem a Malarstwem”. Dyskusja pozwoliła wypowiedzieć się młodym twórcom, którzy mówili także o obawach i nadziejach związanych z ich działalnością artystyczną. Nie dziwi nas również coraz większa ilość artystów multimedialnych. Niektórzy uczestnicy postulowali wyjście poza malarstwo i rozszerzenie formuły konkursu, dodanie do niego kolejnych elementów jak performans czy wideo. Wiadomo, że każdy artysta próbuje pokonywać własne bariery, bo ciężko wytrwać w postmodernistycznym świecie, który stwierdza: „już mnie niczym nie zaskoczysz”. Pogubienie się w swojej nadmiernej pomysłowości może prowadzić do zatracenia sensu i istoty malarstwa.

wybierać, jest o co walczyć i są artyści, których trzeba nagradzać, wyróżniać i promować”¹².

Ryszard Ziarkiewicz

Bielska Jesień dobiegła końca, liście już opadły, a my możemy wypatrywać kolejnej edycji, oby tak samo burzliwej jak ta. Konkursy nie tylko mają

⁹ G. Cybulska, B. Swadźba, op. cit., s. 148.

¹⁰ Wyróżnienie regulaminowe, Wyróżnienie Redakcji, Magazynu „Szum”.

¹¹ G. Cybulska, B. Swadźba, op. cit., s. 6.

¹² Tamże, s. 151.

1. Juror 43. edycji Biennale Malarstwa Bielska Jesień Jerzy Truskowski wskazuje młodym artystom kierunek rozwoju malarstwa, wernisaż, 2017
2. Redaktor naczelny: Paweł

jest wygraną: jest to chwilowe zachwysnięcie się dumą i poczuciem, że to co robimy jest coś warte. Pytanie, ile osób wykorzysta nagrodę i pójdzie dalej, bo ich nadrzędną misją będzie SZTUKA?

¹³ Tamże, s. 150.

¹⁴ Wyróżnienie regulaminowe.

¹⁵ Wyróżnienie Redakcji „Gazety Wyborczej” Katowice.

¹⁶ Wyróżnienie regulaminowe.

Joanna Kaucz przed swoim obrazem z cyklu „Zabawy z bronią (1)”. Fot. K. Morcinek, materiały prasowe Galerii Bielskiej BWA